

Grensstedentocht

Nieuwegein

Zaterdag 6 oktober 2018
Parkoersbouwers Hans Lubbers

**WS78 Wandelen
in de Winter**

Vandaag nemen wij u mee naar een tijd, die reeds lang vervlogen is, de vroege middeleeuwen. Een tijd met voortdurende oorlogen en conflicten tussen de Bisschoppen van Utrecht en de Graven van Holland. Om het eigen land te kunnen verdedigen, verkregen de grensdorpen stadsrechten en werden deze steden van muren en grachten voorzien. Tevens werden vele nieuwe kastelen gebouwd, die als steunpunten konden dienen. Zodoende verschenen er grenssteden zoals Geyne, IJsselstein, Montfoort, Oudewater, Hagestein en Vianen.

Wij beschrijven het jaar 1345, daarin raakte de Hollandse graaf Willem IV betrokken in een oorlog met de stad Utrecht. IJsselstein was voor hem hij was tenslotte de leenheer een belangrijke vooruitgeschoven post in deze strijd. Daarmee kreeg IJsselstein te maken met oorlogs-handelingen, onder meer een veldtocht richting Jutphaas. In 1349 leidde dit tot een beleg van IJsselstein door de Utrechters, maar de stad werd niet veroverd. De strijd tussen Holland en het Sticht woedde voort. Kastelen langs de Vaartse Rijn kregen met oorlogsgeweld te maken. Pas toen beide territoria in handen kwamen van de Bourgondiërs, werd de strijdbijl begraven.

Geyne kreeg stadsrechten in 1295 van de Utrechtse bisschop. Daarop werd om de plaats een gracht gegraven. Na het graven van de Doorslag in 1295 verlandde de Geine; een restant bevindt zich nog in het huidige park Oudegein. In 1333 werd de plaats door de Hollanders verwoest, toen de graaf van Holland het Sticht wilde veroveren. De functie van voorhaven voor de stad Utrecht werd vervolgens overgenomen door de plaats Vreeswijk. Geyne kwam niet meer tot bloei en in de 15e eeuw kwam het hier opnieuw tot verwoestingen en de plaats werd grotendeels verlaten.

De geschiedenis van Vreeswijk gaat terug tot in de 10e eeuw als Friezenwijk. In 1373 begon de bouw van een houten sluis in de Vaartsche Rijn, op de plaats waar vandaag de dag zich nog steeds de Oude Sluis bevindt. De sluis werd gebouwd om Utrecht, dat zijn verbinding met de Rijn was kwijtgeraakt, opnieuw te verbinden. Om het sluisje militaire bescherming te bieden werd een vestingwerk gebouwd, het blokhuis Gildenborgh.

Uiteraard lopen wij langs en over enkele sluizen, waaronder de Prinses Beatrixsluizen en bezoeken we de Plofsluis aan het Amsterdam Rijnkanaal.

De plofsluis diende om bij oorlogsdreiging snel het Amsterdam-Rijnkanaal af te dammen om te voorkomen dat het water uit de omliggende gebieden bij inundatie via het kanaal zou wegstromen.

Na de plofsluis bezoeken we een ander oud dorp, Jutphaas. Het dorp is ontstaan rond het Kerkveld aan de Nedereindseweg. In Jutphaas bevindt zich het Kasteel Rijnhuizen.

Vanaf de 17e eeuw ontstond er lintbebouwing langs de toenmalige Vaartsche Rijn (Herenstraat). De gemeente Jutphaas ontstond in 1812. In 1820 werd bij Jutphaas als onderdeel van de Nieuwe Hollandse Waterlinie het Fort Jutphaas gebouwd. Tijdens de Duitse bezetting van 1940-1945 werd het fort door de Duitse marine gebruikt als radio-, zend- en ontvangststation voor de duikboot-oorlog. De geallieerden wisten de zender te lokaliseren en bombardeerden het fort meerdere malen. Na de oorlog wordt het fort gerepareerd.

Na het fort en het zicht op kasteel Rijnhuizen, lopen we door het dorp Jutphaas, waarbij we zicht krijgen op de kerk en het voormalig gemeentehuis.

Vermoedelijk kreeg IJsselstein in 1310 stadsrechten. Omstreeks 1390 werd het ommuurd. In 1418 werd het verwoest door Utrecht. Na een aanval van jonker Floris van IJsselstein op de stad Utrecht volgde er in 1482 een beleg van IJsselstein door de Utrechters, en in 1511 nog eens. Nadien kwam er in 1511 de eeuwigdurende vrede met Utrecht tot stand. Rond 1850 verdween de ommuring van de stad en in 1888 werd het kasteel grotendeels gesloopt.

Na deze stad is het tijd voor de rust bij de voetbalvereniging V.V.IJ. Na de rust gaan we onder de hoogste toren van Nederland door, de zendmast van Lopik. De toren uit 1961 is 372 meter hoog.

De Hollandse IJssel ontspringt bij de Doorslag midden in Nieuwegein. Hier splitst de Kromme IJssel zich af naar het zuidoosten, terwijl de Hollandse IJssel in westelijk richting naar het nabij gelegen IJsselstein stroomt. In 1336 gaf Willem van Duivenvoorde, de bouwheer van Vianen stadsrechten. Willem legde Vianen aan als vestingstad. De stad heeft verscheidene verdedigingswerken zoals de stadsmuren en de Lekpoort. Deze verdedigingswerken konden gebruikt worden om de bisschop van Utrecht onder druk te zetten, waardoor Vianen een concurrentiepositie kreeg ten opzichte van Utrecht. De stad ligt op een strategisch belangrijke ligging aan de Lek. Ook nu bekijken wij deze mooie stad, waarbij nog veel bewaard is gebleven.

Verder zijn een stuk stadsmuur, het stadhuis en de Lekpoort nog leuke bezienswaardigheden van deze stad, die we aandoen.

Deelnemersaantallen laatste drie seizoenen												
	1 ^e	2 ^e	3 ^e	4 ^e	5 ^e	6 ^e	7 ^e	8 ^e	9 ^e	10 ^e	11 ^e	Gem.
2015 – 2016	180	302	287	508	273	260	298	849	715	707	–	438
2016 – 2017	291	455	501	296	229	102	346	470	575	743	–	401
2017 – 2018	279	401	372	389	262	359	476	705	497	701	489	448

Het totale aantal deelnemers aan WS78-tochten t/m de 11e tocht in Maarn van de 40e serie bedraagt: **159.465**

Helaas is één van onze leden Herman Kelle overleden.

Vandaag zijn jarig: Ellen Kaptein en Kees Kraakman
Van harte gefeliciteerd!
De verjaardagskalender staat tijdelijk niet op de site

Hans Lubbers mag vanuit Nieuwegein Dit jaar voor WS78 de eerste zijn Knorretje daar Maakt geen bezwaar Tegen elke gave, groot of klein Was getekend Quirinus

In Maarn was Knorretjes buikje gevuld met € 38,45
Alle gulle gevers heel hartelijk bedankt!

Extra kosten bij inschrijving Nieuwegein

Vanwege de overtocht met een pontje is er een verhoging van 50 ct op de inschrijvingskosten voor de wandeltocht vanuit Nieuwegein.

Vooruitblik op Tocht door de Liemers vanuit Zevenaar

In Zevenaar bij zalencentrum Staring begint de wandeldag met een gemoedelijk stukje wandelen over de "Heilige Huisjes" en via de "Slenterweg" naar de Rosandse polder met de eerste kilometers onverharde struipaden langs de Oude Rijn. Hopelijk mogen we via particuliere gronden naar het Bergsehoofd lopen. Bij het schrijven zijn we nog bezig met de toestemming. Het Bergsehoofd wordt op de heenweg en op de terugweg belopen om in de mooie natuur van het Gelders-Eiland te komen. Bij het Bergsehoofd lopen we via een brug over de Oude Rijn het Geldersch Eiland op.

Soeppost en Koffiepost is bij familie Jacobs op camping De Rijnstrangen en daarna lopen we naar de Bijland. De Bijland is ontstaan door zandwinning in het begin van de 20ste eeuw. Nu is het een recreatiegebied nabij de imposante splitsing van de Rijn in de Waal en Nederrijn. Bij Tolkamer (nabij Lobith) lopen we op de Europakade langs de Rijn, die daar behoorlijk breed is. Vanaf de Europakade is het niet ver naar de horecarust van de 40 km-route bij sportclub Rijnland.

Vanaf de grote rust zoeken we de Geuzenwaard op. Daar lopen we een stukje in de richting van Spijk, waar de Rijn daadwerkelijk Nederland binnenkomt. Vanaf de Geuzewaard gaan we via een randje Lobith richting Elten in Duitsland. Vlak voor de grens steken we de doorgaande weg over en lopen de Ossewaard in voor mooie wandelkilometers langs de Wild (Duitse benaming voor de Oude Rijn) weer richting Aerdt, naar de soeppost. Vanuit de soeppost gaan we over rustige wegen terug naar de startlocatie in Zevenaar.

Startlocatie: Zalencentrum Staring, Grietakkers 3, 6905 CD Zevenaar

Bereikbaar per trein: Station Zevenaar, daarna gepijld tot de start

Bereikbaar per auto: A12 afslag 29 Zevenaar, in bebouwde kom Zevenaar bij 2e kruising met verkeerslichten RA naar Ringbaan-Noord, wordt later Methen, na spoorwegovergang op rotonde LA naar Ringbaan-Zuid, RA en direct RA op 1e kruising naar Grietakkers

Van het bestuur

- **Bestuur/crew WS78 (m/v):** De functie van 2e secretaris is inmiddels vervuld door de benoeming van Ineke Gerritsjans. De functie van 1e penningmeester wordt voor de periode van 1 jaar vervuld door Piet van Eck. Michelle Calkhoven heeft zich bereid verklaard om nog 1 jaar de eindafrekening te doen, zij doet dit als bestuursondersteuner. Dit betekent dat we op zoek zijn naar een 1e en 2e penningmeester. Uw partner, een familielid of iemand uit uw vriendenkring? Ook bij belangstelling voor een andere plek in de crew of in het bestuur kunt u zich melden. In onderling overleg kunnen de taken (her)verdeeld gaan worden. Voor meer informatie over een functie kunt u zich melden tijdens een wandeldag of via de contactpagina op de WS78 website.

Voor meer informatie over WS78 kijk op www.ws78.nl